

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
І МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**ЄВРОПЕЙСЬКА АРХІТЕКТУРА
СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ВИКЛИКИ
ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ**

17 квітня 2026 року

Харків
ДБТУ

Державний біотехнологічний університет
Департамент освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації
Рада молодих вчених НАН України
Національний контактний пункт «Європейський інститут технологій та інновацій» програми
Horizon Europe
ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян»
Всесвітня асоціація економістів (Австрія)
Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національна академія статистики, обліку та аудиту
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Харківський національний університет радіоелектроніки
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Львівський торговельно-економічний університет
Ужгородський національний університет
Академія Сілезії (Республіка Польща)
Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія)
Варшавський університет природничих наук (Республіка Польща)
Естонський університет прикладних наук для підприємництва (Естонська Республіка)
Міжнародна Академія Прикладних Наук у Ломжі (Республіка Польща)

ЄВРОПЕЙСЬКА АРХІТЕКТУРА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

**Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених,
присвяченої 5-річчю створення
Державного біотехнологічного університету**

17 квітня 2026 року

**Харків
ДБТУ
2026**

Co-funded by
the European Union

SUSDEFIM
European Architecture of Sustainable
Development: Economic and Financial
Integration Mechanisms

УДК 330.3(477:4)(06)

Є 24

Організаційний комітет:

Голова комітету: *В.М. Михайлов*, д.т.н., проф.

Заступники голови: *О.В. Мандич*, д.е.н., проф.; *Т.О. Ставерська*, к.е.н., доц.

Члени оргкомітету: *О.В. Батюк*, д.ю.н., доц.; *В.О. Бабенко*, д.е.н., проф.; *М.Г. Безпарточний*, д.е.н., проф.; *Т.Г. Бондарук*, д.е.н., проф.; *Т.А. Власенко*, д.е.н., проф.; *А.Х. Девадзе*, к.е.н., проф.; *Н.Ф. Габчак*, к.геогр.н., доц.; *В.А. Гросул*, д.е.н., проф.; *М.В. Дубина*, д.е.н., проф.; *О.В. Жилякова*, к.е.н., доц.; *Н.Б. Кащена*, д.е.н., проф.; *Р. Кіндіріс*, д.н., проф.; *Г.М. Коптева*, д.е.н., проф.; *Г.Г. Лисак*, к.е.н., доц.; *Т.В. Мединська*, д.е.н., проф.; *О. Несторенко*, PhD., доц.; *Д.М. Одарченко*, д.т.н., проф.; *Г.Ю. Омельченко*, к.е.н., доц.; *Н.М. Пенкіна*, к.т.н., доц.; *О.В. Прокопенко*, д.е.н., проф.; *Н.Л. Савицька*, д.е.н., проф.; *Я. Скурладскі*, д.н., проф.; *С.В. Сорокіна*, к.т.н., доц.; *С.В. Степаненко*, д.е.н., доц.; *В.П. Яковлева*.

Друкується відповідно до наказу в.о. ректора ДБТУ про проведення Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Європейська архітектура сталого розвитку: виклики та можливості для України» (№ 01-01/107 від 02.04.2026 р.)

Конференція проводиться в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module «Європейська архітектура сталого розвитку: механізми економічної та фінансової інтеграції» / «European Architecture of Sustainable Development: Economic and Financial Integration Mechanisms» – SusDEFIM (№ 101127849).

Є 24 Європейська архітектура сталого розвитку: виклики та можливості для України [Електронний ресурс]: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. здоб. вищої освіти і молодих учених, 17 квітня 2026 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2026. – 726 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Європейська архітектура сталого розвитку: виклики та можливості для України», у яких розглянуто актуальні проблеми та перспективи формування механізмів сталого розвитку в умовах сучасних глобальних викликів.

У публікаціях висвітлено питання економічної інтеграції, фінансової архітектури, інформаційно-аналітичного забезпечення, а також соціально-економічних і управлінських аспектів відновлення економіки України з урахуванням європейського досвіду та процесів цифровізації.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.3(477:4)(06)

Франко І.І. (Наук. керівн. – О.В. Жилякова) Порівняльний аналіз підходів до визначення детермінант фінансової інклюдії	262
Худяков Р.С. (Наук. керівн. – А.В. Непран) Складання кошторисів комплексних витрат та їх розподіл за видами продукції	264
Чечоткін А.В. (Наук. керівн. – О.В. Горох) Вплив цифровізації на управління власним капіталом	266
Шаповалов В.О. (Наук. керівн. – В.В. Макогон) Інституційні та ринкові загрози фінансовій стійкості банків	267
Шпорт Я.В. (Наук. керівн. – О.В. Жилякова) Передумови розвитку Insurtech у сучасному страхуванні	270
Юр'єва І.А., Юр'єв М.О. Основні проблеми токенизації активів та перспективи використання на фондовому ринку	273
Ярушка А.О. Стійкість фінансової системи в умовах глобальних криз: роль банківського сектору	275

Секція 3 ТРАНСФОРМАЦІЯ ТОРГІВЛІ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ

Wang Ruifan (Scientific supervisor – L.M. Mohylna) Management of enterprise import activities in the digital economy	277
Wu Mengjuan (Scientific supervisor – L.M. Mohylna) Strategic management of enterprise export activities	280
Атаманська С.С., Веклич В.А. Зайнятість ветеранів війни як чинник соціальної стабільності та сталого розвитку: міжнародний досвід і українські перспективи	282
Вовака Е.В. (Наук. керівн. – С.О. Заїка) Організаційні конфлікти в системі управління персоналом та роль емоційного інтелекту, мотивації і людського капіталу в їх урегулюванні	285
Волосов В.М. (Наук. керівн. – О.В. Михайлова) Сутнісні характеристики комерційної діяльності в контексті євроінтеграційних процесів	288
Житар Н.В. (Наук. керівн. – М.В. Горобинська) Тенденції та стратегічні напрями розвитку електронної комерції в умовах цифровізації світової економіки	290

товарів, розробкою мотиваційних механізмів збільшення збуту.

Зазначені функції є взаємопов'язаними, доповнюють одна одну та забезпечують функціонування комерційної діяльності. У виробничому секторі, на відміну від торгівлі, посередництва та надання послуг (попри значну спільність ключових характеристик виконуваних бізнес-процесів), остання підпорядковується саме виробництву, що й обумовлює галузеві відмінності характеру й процесів комерційної діяльності.

Інформаційні джерела:

1. Лавренюк О. Ю., Грігорова Г. Л., Сорока І. О. Міжнародний досвід комерційної діяльності та впровадження в Україні. *Правова позиція*. 2024. №4(45). С. 113-116. DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2024-4.21>
2. Господарський кодекс України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
3. Ерфан В. Й., Шерегій Р. В., Цвірчак Р. Р. Наукові і методичні основи комерційної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка*. 2023. Вип. 1(61). С. 96-100. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2\(60\).96-100](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2(60).96-100).

ТЕНДЕНЦІ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Житар Н.В., здоб. СО «бакалавр»

Науковий керівник – кан. екон. наук, доц. **М.В. Горобинська**
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується поглибленням процесів цифровізації, які суттєво трансформують традиційні підходи до ведення бізнесу та організації торговельної діяльності. Активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій сприяє формуванню нових економічних відносин, у межах яких електронна комерція виступає одним із ключових драйверів економічного зростання. Вона забезпечує інтеграцію національних ринків у глобальне середовище та створює передумови для підвищення ефективності торговельних процесів [1].

Електронна комерція являє собою систему економічних відносин, що виникають у процесі купівлі та продажу товарів і послуг із використанням цифрових платформ. Її розвиток зумовлений зростанням доступу до мережі Інтернет, підвищенням рівня цифрової грамотності населення, а також удосконаленням платіжної та логістичної інфраструктури. Особливу роль відіграє мобільна комерція, яка забезпечує гнучкість і доступність здійснення покупок у будь-який час. За сучасними оцінками, понад 70% онлайн-трафіку припадає саме на мобільні пристрої, що свідчить про зміну поведінки споживачів у цифровому середовищі [2].

Важливим аспектом розвитку електронної комерції є визначення стратегічних напрямів її подальшої еволюції. До ключових із них належать: цифрова трансформація бізнес-процесів, впровадження технологій штучного інтелекту для персоналізації пропозицій, розвиток мобільної комерції (m-commerce), автоматизація логістичних процесів та формування омніканальних моделей взаємодії зі споживачами. Значної актуальності набуває розвиток транскордонної електронної торгівлі, яка сприяє розширенню ринків збуту та інтеграції підприємств у глобальні економічні процеси. Водночас важливими залишаються питання кібербезпеки та захисту персональних даних користувачів.

Розвиток електронної комерції має еволюційний характер і тісно пов'язаний із технологічним прогресом. Початковий етап її становлення пов'язаний із використанням систем електронного обміну даними (EDI) у 1960-1970-х роках. У 1990-х роках із появою мережі Інтернет почали формуватися перші онлайн-магазини та цифрові платформи. Наступний етап, що припадає на 2000-ті роки, характеризується активним розвитком електронних платіжних систем і глобальних маркетплейсів. У 2010-х роках відбулося стрімке зростання мобільної комерції та інтеграція соціальних мереж у торговельні процеси. Сучасний етап розвитку пов'язаний із використанням технологій штучного інтелекту, великих даних та автоматизації бізнес-процесів.

Сучасна електронна комерція характеризується глобальним масштабом і високою динамікою розвитку. Кількість онлайн-покупців у світі перевищує 2,6 млрд осіб, що становить понад третину населення планети. У розвинених країнах цей показник є значно вищим, що свідчить про високий рівень цифровізації економіки. Загальний обсяг світового ринку електронної комерції перевищує 6 трлн доларів США і продовжує зростати, що підтверджує її значну роль у формуванні глобального валового внутрішнього продукту [3].

Суттєві трансформації відбуваються і в структурі світової торгівлі. Цифрові платформи, такі як глобальні маркетплейси, виступають основними посередниками між виробниками та споживачами, формуючи нові бізнес-екосистеми. Водночас змінюється роль логістичних операторів і фінансових установ, які адаптуються до умов цифрового середовища шляхом впровадження інноваційних технологій.

Важливим чинником розвитку електронної комерції є якість цифрової інфраструктури. Надійність платіжних систем, ефективність логістичних процесів та рівень захисту інформації визначають довіру споживачів до онлайн-торгівлі. У цьому контексті активно впроваджуються технології штучного інтелекту, блокчейн та автоматизовані системи управління. Водночас зростають ризики кіберзлочинності: за прогнозами, обсяги шахрайства у сфері електронної комерції можуть перевищити 50 млрд доларів США найближчими роками [2].

Поряд із перевагами, розвиток електронної комерції супроводжується низкою викликів. Серед них - загострення конкуренції на глобальному ринку, складність регулювання транскордонної торгівлі, проблеми оподаткування цифрової діяльності, а також нерівномірний рівень розвитку цифрових технологій у різних країнах. Це призводить до формування цифрового розриву, що обмежує можливості окремих держав щодо участі у світовій економіці [4].

Сучасний ринок електронної комерції характеризується високим рівнем концентрації. Провідні позиції займають такі компанії, як Alibaba, Amazon, Pinduoduo та JD.com, які формують значну частку світових онлайн-продажів. Згідно з прогнозами, їхні обсяги реалізації продовжуватимуть зростати, що підтверджує тенденцію до подальшої глобалізації та концентрації ринку (табл. 1).

Таблиця 1 – Прогнозні показники продажів провідних компаній електронної комерції

Роздрібні продавці електронної комерції	2022 рік, млрд дол. США	2027 рік (прогноз), млрд дол. США
Alibaba	780,70	1137,50
Amazon	691,30	1200,50
Pinduoduo	445,20	806,10
JD.com	363,30	631,80
eBay	78,20	90,80

Важливу роль у розвитку електронної комерції відіграє державна політика. Вона повинна бути спрямована на створення сприятливого середовища для розвитку цифрового бізнесу, вдосконалення нормативно-правової бази, розвиток інфраструктури та забезпечення кібербезпеки. Гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами сприятиме ефективній інтеграції країн у глобальний цифровий ринок.

Для України електронна комерція є перспективним напрямом економічного розвитку. Активна цифровізація, розвиток ІТ-сектору та впровадження електронних сервісів створюють умови для розширення онлайн-торгівлі. Водночас актуальними залишаються питання підвищення цифрової грамотності населення, удосконалення інституційного середовища та стимулювання інноваційної діяльності [5].

Таким чином, електронна комерція є важливим елементом сучасної цифрової економіки, що визначає трансформацію міжнародної торгівлі. Її подальший розвиток залежатиме від рівня технологічного прогресу, ефективності державної політики та здатності економічних суб'єктів адаптуватися до нових умов цифрового середовища.

Інформаційні джерела:

1. Laudon K. C., Traver C. G. E-commerce 2021: Business, Technology, Society. New York: Pearson, 2021. URL: <https://www.pearson.com>
2. Llewellyn P. Ecommerce worldwide statistics. 2026. URL: <https://worldmetrics.org/ecommerce-worldwide-statistics/>
3. UNCTAD. Digital Economy Report 2021. Geneva: United Nations, 2021. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/der2021_en.pdf
4. Statista. Global retail e-commerce statistics. 2025. URL: <https://www.statista.com/outlook/emo/ecommerce/worldwide?currency=USD#key-players>
5. World Bank. World Development Report 2021: Data for Better Lives .URL: <https://www.linkedin.com/pulse/ai-impact-global-e-commerce-2025-tecknoworks-gjpcf/>